EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2008/2157(INI)

18. 9. 2008

NÁVRH ZPRÁVY

o hodnocení a budoucím rozvoji Evropské agentury pro ochranu vnějších hranic (FRONTEX) a Evropského systému kontroly hranic (EUROSUR) (2008/2157(INI))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Javier Moreno Sánchez

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o hodnocení a budoucím rozvoji Evropské agentury pro ochranu vnějších hranic (FRONTEX) a Evropského systému kontroly hranic (EUROSUR) (2008/2157(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o zprávě o hodnocení a budoucím rozvoji Evropské agentury pro ochranu vnějších hranic (FRONTEX) (KOM(2008)0067),

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o prozkoumání vytvoření Evropského systému kontroly hranic (EUROSUR) (KOM(2008)0068),

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přípravě dalších kroků v oblasti správy hranic v Evropské unii (KOM(2008)0069),

– s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 ze dne 26. října 2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie[1],

– s ohledem na Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, na němž se dohodlo dne 7. července 2008 v Paříži 27 členských států a který bude schválen na příštím zasedání Evropské rady v říjnu 2008,

– s ohledem na závěry předsednictví Evropské rady ze dne 15. a 16. prosince 2005 o „globálním přístupu k migraci: prioritní opatření zaměřená na Afriku a Středomoří“, které jsou součástí závěrů předsednictví po zasedání Evropské rady ve dnech 14. a 15.prosince 2006,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zřizuje mechanismus pro vytvoření pohraničních jednotek rychlé reakce[2],

– s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2007 o prioritách boje proti nelegálnímu přistěhovalectví státních příslušníků třetích zemí[3],

– s ohledem na článek 45 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a stanoviska Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro rozvoj a Rozpočtového výboru (A6-0000/2008),

[1] Úř. věst. L 349, 25.11.2004, s. 1.
[2] Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 30.
[3] Úř. věst. C 97E, 28.8.2008, s. 223.

A. vzhledem k tomu, že boj proti nelegálnímu přistěhovalectví, a konkrétně integrovaná správa všech hranic Unie, se musí stát součástí globálního a harmonizovaného přístupu k jevům spojeným s migrací, do něhož musí být zahrnuto i organizování legálního přistěhovalství, integrace legálních přistěhovalců a spolupráce se zeměmi původu a s tranzitními zeměmi,

B. vzhledem k tomu, že tyto jevy spojené s migrací potrvají, dokud budou přetrvávat rozdíly v rozvoji jednotlivých oblastí světa, a že je proto třeba organizovat řízení migračních toků v součinnosti s politikami rozvoje a spolupráce se třetími zeměmi,

C. vzhledem k tomu, že ochrana vnějších hranice Unie je dynamickou součástí boje proti nelegálnímu přistěhovalectví, přičemž se neobejde bez doplňkových represivních politik určených k potírání zdrojů nelegálního přistěhovalectví, jako je boj s nelegální prací, zejména přijetím směrnice stanovící sankce vůči těm, kdo zaměstnávají státní příslušníky třetích zemí, kteří nemají vyřízen řádný pobyt, a proti sítím překupníků patřících k organizovanému zločinu,

D. vzhledem k tomu, že i když kontrola hranic je úkolem každého členského státu, pokud jde o jeho část hranic, migrační tlaky na východě a jihu Evropské unie vyžadují, aby se rozvíjel a prohluboval duch spoluodpovědnosti a povinné solidarity mezi členskými státy tak, aby bylo možné v boji proti tomuto jevu snadněji společně využívat dostupné materiální a lidské zdroje,

E. přijímaje s uspokojením první měřitelné výsledky agentury FRONTEX od zahájení jejího fungování v říjnu 2005 a nezbytné stanovení střednědobé a dlouhodobé strategie, bez níž se již agentura v tomto stadiu svého rozvoje neobejde,

F. vzhledem k tomu, že tato strategie by měla využít vhodné příležitosti a otestovat životaschopnost zásady „*povinné solidarity*“ mezi členskými státy (zásady, na niž se odkazuje již v rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zřizuje mechanismus pro vytvoření pohraničních jednotek rychlé reakce[1] (systém RABIT - Rapid Border Intervention Teams), které koordinuje mechanismy rychlé reakce Unie v případě nouze) s cílem vybrat vhodný způsob fungování, aby bylo zajištěno bezpodmínečné poskytnutí hmotných zdrojů (zaregistrovaných v Ústředním rejstříku technického vybavení (CRATE - Centralised Records of Available Technical Equipment) a lidských zdrojů nezbytných k tomu, aby mohla agentura účinně reagovat,

G. vzhledem k tomu, že jakákoli činnost vyvíjená agenturou musí v každém případě odpovídat normám mezinárodního práva, zejména normám vztahujícím se k lidským právům, důstojnosti člověka a k uprchlíkům, především právu na azyl a zásad pro nenavracení,

H. vzhledem k tomu, že je nutné, aby tato agentura při všech svých akcích přijímala nezbytná opatření a využívala potřebné prostředky na ochranu nejzranitelnějších osob, žen a dětí, a zejména nezletilých osob bez doprovodu a postižených osob,

[1] Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 30.

I. vzhledem k tomu, že humanitární rozměr činnosti agentury FRONTEX musí být doprovázen co nejvyšší právní jistotou, jak v rámci záchranných operací, jež je nucena provádět, tak v rámci operací navracení, k nimž by měla přispívat,

J. vzhledem k tomu, že s ohledem na dosažené úspěchy by měla nadále probíhat příprava specializovaného personálu zapojeného do činnosti agentury FRONTEX a že by tato příprava měla být zvláště rozšířena na pracovníky ze třetích zemí, kteří při plnění svých úkolů s agenturou každodenně spolupracují,

1. vyzývá členské státy, aby při uvažování o problematice přistěhovalectví uplatňovaly globální přístup, který věnuje stejnou energii posilování hranic Unie, boji proti nelegálnímu přistěhovalectví, návratu nelegálních cizinců do země původu, boji proti nelegální práci a obchodování s lidmi, ale rovněž organizování legálního přistěhovalectví a opatřením pro snazší začlenění legálních přistěhovalců, posilování globálního partnerství se třetími zeměmi upřednostňujícímu pozitivní vztah mezi migracemi a rozvojem a vytvoření homogenní politiky v oblasti azylového práva na úrovni Společenství;

2. trvá na tom, že je nutné si uvědomit, že pro agenturu FRONTEX je absolutní nutností, aby mohla počítat pro své jednotlivé operace i stálé mise s prostředky poskytnutými členskými státy;

3. vybízí za tímto účelem členské státy, aby co nerychleji daly formální podobu systému „povinné a neodvolatelné solidarity“, který umožní agentuře FRONTEX při přípravě a plnění misí odstranit tíživou nejistotu, pokud jde o přesný rozsah prostředků, s nimiž může v reálném čase počítat;

4. žádá, aby byly zřízeny celoroční a provozuschopné společné hlídky přítomné po celý rok ve vysoce rizikových oblastech, zejména na námořních hranicích;

5. vyzývá členské státy, aby se co nejdříve zavázaly ke konkretizaci této zásady solidarity a podstatně navýšily hmotné prostředky, které v případě potřeby dají k dispozici agentuře, a aby v praxi zaručily, že tyto prostředky budou agentuře bezvýhradně k dispozici;

6. vyzývá agenturu FRONTEX, aby předala Radě a Evropskému parlamentu zprávu, v níž podrobně informuje zejména o skutečném využití hmotných prostředků uvedených v databázi CRATE a možnosti s těmito prostředky skutečně disponovat, a aby zdůraznila v případě potřeby obtíže, s nimiž se setkala;

7. vyzývá členské státy, aby v případě, že budou prostředky nadále nedostatečné, rychle přistoupily k řádové změně rozpočtu agentury FRONTEX, která by jí umožnila pronajmout si či nakoupit vlastní hmotné prostředky pro plnění jejích úkolů;

8. připomíná, že Evropský parlament jako rozpočtový orgán již navýšil rozpočet agentury FRONTEX od jejího vytvoření a že bude dohlížet na jeho řádné plnění i na to, aby byl tento rozpočet přizpůsoben vyvíjejícím se funkcím agentury;

9. vítá skutečnost, že skoro všechny třetí země, s nimiž FRONTEX každodenně pracuje, již vyvinuly nemalé úsilí o spolupráci, což vedlo k velmi pozitivním výsledků, jako jsou

výsledky dosažené na Kanárských ostrovech;

10. vybízí naopak třetí země, které spolupracují nedostatečně či nespolupracují vůbec, aby učinily vše, co je v jejich silách a usnadnily této agentuře práci, zejména tím, že zajistí účinnější spolupráci svých příslušných útvarů v oblasti prevence;

11. vyzývá členské státy, aby umožnily revizi mandátu agentury FRONTEX s cílem odstranit právní mezery, které by jí mohly bránit v činnosti, zejména tím, že doplní přesné právní podmínky pro její záchranné operace na moři i operace navracení a možnosti využití jejího vybavení třetími zeměmi, zejména prostřednictvím na ně zaměřených pilotních projektů;

12. soudí, že takto rozšířená působnost agentury FRONTEX a zařazení jejího příspěvku do každodenního boje s přistěhovalectvím by mohly odůvodnit strukturální rozvoj jejích logistických a administrativních kapacit, s ohledem na zásadu proporcionality;

13. soudí zejména, že i když tempo činnosti a využívané prostředky dosud neodůvodňují zvyšování počtu decentralizovaných agentur, vytvoření dvou různých kanceláří – jedné pro koordinaci pozemních činností a druhé pro námořní operace – lze plánovat již dnes;

14. trvá na tom, že je nezbytné pokračovat v přípravě personálu zapojeného do operací agentury - zejména v oblasti námořního práva, azylového práva a základních práv - včetně přípravy personálu třetích zemí, jakmile získá tato příprava rozšířený mandát; vybízí v tomto ohledu agenturu FRONTEX, aby spolupracovala s dalšími institucemi, jako je Úřad pro mezinárodní migraci, agentura pro základní práva a vysoký komisař Organizace spojených národů pro uprchlíky;

15. vítá úvahy probíhající v Radě o zřízení systému EUROSUR, aby bylo zajištěno optimální využívání všech prostředků ochrany hranic, zejména tím, že bude rozšířen jejich současný záběr, který dnes zahrnuje pouze část oblastí, v nichž mají probíhat operace;

16. trvá proto na tom, aby byla bezodkladně zahájena aktualizace systémů ochrany hranic jednotlivých států a jejich propojení do sítě a aby byl v zájmu koherence svěřen agentuře FRONTEX úkol shromáždit dostupné nástroje, zejména v oblasti správy zabezpečené informační sítě přístupné na internetu útvarů členských států pověřených správou migračních toků (ICONET) a aby znovu zahájilo svoji činnost Středisko pro informace, diskusi a výměnu v oblasti hranic a přistěhovalectví (CIREFI); rovněž trvá na tom, že jej nutné pokročit ve spolupráci agentury v oblasti analýzy rizik s ostatními evropskými agenturami i s dalšími mezinárodními organizacemi a orgány třetích zemí odpovědnými za hraniční kontroly;

17. vyzývá členské státy, aby dohlédly na to, aby byly konkrétní potřeby útvarů hraniční kontroly specificky zohledněny ve výzkumných činnostech;

18. trvá na tom, že je důležité začlenit do globálního systému správy hranic Unie nové evropské systémy navržené pro kontrolu hranic: elektronický systém povolování cesty (ESTA- Electronic System for Travel Authorization), systém vjezdu/výjezdu, *Fast track* a jiné;

19. vyzývá agenturu FRONTEX, aby se chopila iniciativy pro vytvoření společného prostředí sdílení informací příslušných vnitrostátních orgánů, aby byl optimalizován sběr, analýza a šíření těchto citlivých údajů; žádá Evropské fórum pro výzkum bezpečnosti a inovace (ESRIF - European Security Research and Innovation Forum), aby přispělo k uskutečnění tohoto cíle a upřednostnilo ve své práci společné aplikace v oblasti zdokonalování a inovování nástrojů ochrany;

20. vyzývá agenturu, aby informovala Evropský parlament o dohodách podepsaných se třetími zeměmi a aby zveřejňovala zprávy vyhodnocující společné operace;

21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, vládám a parlamentům členských států, vysokému komisaři OSN pro uprchlíky a Mezinárodní organizaci pro migraci.